

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΤΜΗΜΑ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ**

Ταχ.Δ/νση : Χαρ. Τρικούπη 6-10
Ταχ.Κώδικας : 10679 ΑΘΗΝΑ
Πληροφορίες : Δ. Δημητρόπουλος
Τηλέφωνο : 2131339775
E-mail : d.dimitropoulos1@minfin.gr

ΠΡΟΣ: Βουλή των Ελλήνων
Δ/νση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων & ΑΚΕ

ΚΟΙΝ.: Βουλευτή κ. Γεώργιο Μουλκιώτη
(Διά της Βουλής των Ελλήνων)

ΘΕΜΑ: Απάντηση στη με αριθμ. πρωτ. 5522 / 30.3.2021 ερώτηση.

Σε απάντηση της με αριθμ. πρωτ. 5522/30.3.2021 ερώτησης, που κατατέθηκε από τον Βουλευτή κ. Γεώργιο Μουλκιώτη, από πλευράς αρμοδιότητάς μας σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

Α. 1. Με την **Πράξη Νομοθετικού Περιεχομένου (Π.Ν.Π.) ΦΕΚ Α' 55/11-3-2020** με θέμα «*Κατεπείγοντα μέτρα αντιμετώπισης των αρνητικών συνεπειών της εμφάνισης του κορωνοϊού COVID-19 και της ανάγκης περιορισμού της διάδοσής του*», η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 2 του ν. 4682/2020 (Α' 76), θεσμοθετήθηκαν μέτρα στήριξης της οικονομίας της χώρας. Σύμφωνα με τα άρθρα 1 και 2 της εν λόγω Π.Ν.Π. αναστέλλεται η καταβολή Φ.Π.Α. και η είσπραξη βεβαιωμένων οφειλών και παρατείνεται η προθεσμία καταβολής δόσεων στη Φορολογική Διοίκηση υπό συγκεκριμένους όρους και προϋποθέσεις.

2. Στη συνέχεια με το άρθρο πρώτο της **Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Π.Ν.Π.) ΦΕΚ Α' 68/20-3-2020** με θέμα «*Κατεπείγοντα μέτρα για την αντιμετώπιση των συνεπειών του κινδύνου διασποράς του κορωνοϊού COVID-19, τη στήριξη της κοινωνίας και της επιχειρηματικότητας και τη διασφάλιση της ομαλής λειτουργίας της αγοράς και της δημόσιας διοίκησης*», η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4683/2020 (Α' 83), μειώνεται σε έξι τοις εκατό (6%) ο συντελεστής Φ.Π.Α. για είδη ατομικής υγιεινής και προστασίας. Με το άρθρο δεύτερο ο μισθωτής επαγγελματικής μίσθωσης προς εγκατάσταση επιχείρησης, για την οποία έχουν ληφθεί ειδικά και έκτακτα μέτρα περί αναστολής ή προσωρινής απαγόρευσης λειτουργίας για προληπτικούς ή κατασταλτικούς λόγους που σχετίζονται με τον κορωνοϊό COVID-19, απαλλάσσεται από την υποχρέωση καταβολής του 40% του συνολικού μισθώματος, κατά παρέκκλιση των κείμενων διατάξεων περί μισθώσεων. Επιπλέον, με το άρθρο τρίτο επιταχύνονται οι διαδικασίες επιστροφής φόρου εισοδήματος και Φ.Π.Α. εφόσον το συνολικό ποσό ανέρχεται μέχρι του ύψους των τριάντα χιλιάδων (30.000) ευρώ, ανά φορολογία και ανά δικαιούχο. Επιπροσθέτως, με το άρθρο πέμπτο επεκτείνεται η αναστολή είσπραξης οφειλών σε μισθωτούς και φυσικά πρόσωπα που εκμισθώνουν ακίνητα σε πληγείσες επιχειρήσεις υπό συγκεκριμένους όρους και προϋποθέσεις.

3. Περαιτέρω, με το άρθρο πρώτο της **Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Π.Ν.Π.) ΦΕΚ Α' 75/30-3-2020** με θέμα «*Μέτρα αντιμετώπισης της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19 και άλλες κατεπείγουσες διατάξεις*», η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4684/2020 (Α' 86), δίνεται έκπτωση 25% για εμπρόθεσμα καταβαλλόμενες δόσεις βεβαιωμένων στη Φορολογική Διοίκηση οφειλών επιχειρήσεων και φυσικών προσώπων υπό συγκεκριμένους όρους και προϋποθέσεις.

(άρθρο πρώτο), ενώ με το άρθρο έκτο παρατείνονται ή αναστέλλονται οι προθεσμίες του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ν. 4174/2013), όπως οι προθεσμίες για την άσκηση ενδικοφανούς προσφυγής και κοινοποίησης πράξεων προσωρινού διορθωτικού προσδιορισμού φόρου ή προστίμου και οριστικών πράξεων διορθωτικού προσδιορισμού φόρου ή προστίμου. Επιπροσθέτως, με το άρθρο τρίτο παρέχεται κρατική ενίσχυση με τη μορφή της «επιστρεπτέας προκαταβολής» στις πληγείσες επιχειρήσεις.

4. Με το άρθρο δεύτερο της **Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Π.Ν.Π.) ΦΕΚ Α' 84/13-4-2020** με θέμα «*Μέτρα για την αντιμετώπιση των συνεχιζόμενων συνεπειών της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19 και άλλες κατεπείγουσες διατάξεις*», η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4690/2020 (Α' 104), δίνεται η δυνατότητα τροποποίησης του κύριου ενεργού Κωδικού Αριθμού Δραστηριότητας (Κ.Α.Δ.) των επιχειρήσεων υπό συγκεκριμένους όρους και προϋποθέσεις. Επιπλέον, με το άρθρο τρίτο παρέχεται το ευεργέτημα του συμψηφισμού ποσού ίσου με το είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) επί της καταβληθείσας οφειλής που αντιστοιχεί στην απόδοση του Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α.) με άλλες οφειλές ή δόσεις ρυθμίσεων ή διευκολύνσεων τμηματικής καταβολής στη Φορολογική Διοίκηση υπό συγκεκριμένους όρους και προϋποθέσεις.

5. Με την **Πράξη Νομοθετικού Περιεχομένου (Π.Ν.Π.) ΦΕΚ Α' 90/1-5-2020** με θέμα «*Περαιτέρω μέτρα για την αντιμετώπιση των συνεχιζόμενων συνεπειών της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19 και την επάνοδο στην κοινωνική και οικονομική κανονικότητα*», η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 2 του ν. 4690/2020 (Α' 104), συμπληρώθηκε η ρύθμιση σχετικά με την έκπτωση 25% για δόσεις βεβαιωμένων οφειλών επιχειρήσεων και φυσικών προσώπων (άρθρο δεύτερο), δίνεται πίστωση καταβολής φορολογικών και λοιπών επιβαρύνσεων σε ενεργειακά προϊόντα (άρθρο τέταρτο), στηρίζονται οι επιχειρήσεις με αντικείμενο νοσοκομειακές δραστηριότητες (άρθρο πέμπτο), παρατείνεται η χρονική περίοδος διάθεσης πετρελαίου θέρμανσης με μειωμένο συντελεστή Ειδικού Φόρου Κατανάλωσης (άρθρο έβδομο) και δίνεται η δυνατότητα παράτασης της προθεσμίας καταβολής δόσεων, καθώς και αναστολής είσπραξης οφειλών για τις επιχειρήσεις τυχερών παιγνίων (άρθρο όγδοο).

6. Με το **ν. 4690/2020 (Α' 104/30-5-2020)**, όπως ισχύει:

I) Επεκτείνεται το ευεργέτημα της έκπτωσης ποσοστού 25% σε εμπρόθεσμα καταβαλλόμενες δόσεις βεβαιωμένων οφειλών και για το μήνα Μάιο 2020 (άρθρο 3).

II) Επεκτείνεται η μείωση μισθώματος επαγγελματικών μισθώσεων, μισθώσεων κύριας κατοικίας, μισθώσεων εξαρτημένων μελών - φοιτητών και μισθώσεων ναυτικών (άρθρα 4 και 15).

III) Παρατείνεται η προθεσμία ληξιπρόθεσμου για αναδρομικώς εισπραχθείσες αποδοχές (άρθρο 5).

IV) Δίνεται παράταση στις προθεσμίες καταβολής φορολογικών επιβαρύνσεων που αναλογούν σε προϊόντα καφέ (άρθρο 6).

V) Μειώνονται οι συντελεστές Φ.Π.Α. από την 1^η Ιουνίου 2020 έως και την 31^η Οκτωβρίου 2020 για συγκεκριμένα αγαθά και υπηρεσίες (άρθρο 11). Ειδικότερα, στα μη αλκοολούχα ποτά και στα αεριούχα νερά, στα εισιτήρια κινηματογράφων, καθώς και στις υπηρεσίες μεταφοράς προσώπων και των αποσκευών τους ο συντελεστής Φ.Π.Α. ορίζεται σε δεκατρία τοις εκατό (13%). Επίσης, διευρύνεται η εφαρμογή του μειωμένου συντελεστή Φ.Π.Α. που ισχύει για τις υπηρεσίες εστίασης και στις καταναλώσεις των μη αλκοολούχων ποτών, χυμών και ροφημάτων.

VI) Καθορίζονται τα μέτρα στήριξης των εκμισθωτών στους οποίους καταβλήθηκε μειωμένο μίσθωμα σε ποσοστό σαράντα τοις εκατό (40%) βάσει νόμου στο πλαίσιο αντιμετώπισης των επιπτώσεων του κορωνοϊού COVID-19, παρατείνονται οι προθεσμίες καταβολής των βεβαιωμένων οφειλών τους, καθώς και δόσεων ρυθμίσεων/διευκολύνσεων τμηματικής καταβολής, αναστέλλεται η είσπραξη ληξιπρόθεσμων οφειλών και συμψηφίζεται το 25% των εμπρόθεσμα καταβαλλόμενων οφειλών με άλλες βεβαιωμένες οφειλές (άρθρα 13 και 14).

VII) Δίνεται η δυνατότητα δωρεάν διάθεσης αιθυλικής αλκοόλης προς το Υπουργείο Υγείας από νόμιμους κατόχους και από τα αζήτητα αποθέματα της Α.Α.Δ.Ε. για χρήση από νοσοκομεία, θεραπευτήρια και λοιπά ιδρύματα του Δημοσίου για ιατρικούς σκοπούς ή για την παρασκευή αντισηπτικών (άρθρο 17). Η δωρεάν διάθεση απαλλάσσεται από τυχόν οφειλόμενες φορολογικές και λοιπές επιβαρύνσεις. Επιπλέον, οι εργασίες (φασόν) παρασκευής αντισηπτικών ειδών από τις βιομηχανικές και βιοτεχνικές επιχειρήσεις για λογαριασμό του Υπουργείου Υγείας απαλλάσσονται από τον Φ.Π.Α., με δικαίωμα έκπτωσης του Φ.Π.Α. των δαπανών της επιχείρησης.

7. Με το ν. 4701/2020 (Α' 128/30-6-2020):

Ρυθμίζεται νομοθετικά το πρόβλημα με τις αποδοχές που εισπράχθηκαν αναδρομικά εντός του έτους 2013 (άρθρο 30) και επεκτείνεται: α) η μείωση του ΕΝ.Φ.Ι.Α. και για το έτος 2020 (άρθρο 35) και β) το ευεργέτημα της έκπτωσης ποσοστού 25% σε εμπρόθεσμα καταβαλλόμενες δόσεις βεβαιωμένων οφειλών μηνός Ιουνίου 2020 (άρθρο 36).

8. Με το ν. 4706/2020 (Α' 136/17.07.2020) παρέχεται η δυνατότητα καταβολής: α) του φόρου εισοδήματος φυσικών και νομικών προσώπων φορολογικού έτους 2019 σε οκτώ (8) ισόποσες μηνιαίες δόσεις, β) του ΕΝ.Φ.Ι.Α. σε έξι (6) ισόποσες μηνιαίες δόσεις και γ) προβλέπεται έκπτωση δύο τοις εκατό (2%) στο συνολικό ποσό του φόρου εισοδήματος φυσικών προσώπων, σε περίπτωση εφάπαξ καταβολής του.

9. Με το ν. 4714/2020 (Α' 148/31-7-2020) θεσμοθετείται: α) η αναστολή για το φορολογικό έτος 2019 της υποχρέωσης καταβολής τέλους επιτηδεύματος για τους αγρότες κανονικού καθεστώτος Φ.Π.Α., καθώς και για τους αλιείς, β) η απαλλαγή της δωρεάν διάθεσης μετοχών και των διατακτικών εσωτερικού τουρισμού, υπό όρους, από τη φορολογία εισοδήματος από μισθωτή εργασία και συντάξεις και γ) η μείωση της προκαταβολής φόρου εισοδήματος φορολογικού έτους 2019 ανάλογα με το ποσοστό μείωσης του κύκλου εργασιών που δηλώνεται για σκοπούς Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α.) του πρώτου εξαμήνου του 2020 έναντι του πρώτου εξαμήνου του 2019 ή ακόμα και ο μηδενισμός της σε συγκεκριμένες περιπτώσεις και δ) η παράταση της προθεσμίας υποβολής των δηλώσεων φορολογίας εισοδήματος φορολογικού έτους 2019 των φυσικών προσώπων του άρθρου 3 του ν. 4172/2013 (Α'167) και των νομικών προσώπων ή νομικών οντοτήτων του άρθρου 45 του ίδιου νόμου, των οποίων το φορολογικό έτος λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2019, μέχρι την 28^η Αυγούστου 2020 και η οποία παρατάθηκε, με την Α 1196/2020 (Β'3581) Απόφαση του Υφυπουργού Οικονομικών μέχρι την 31^η Αυγούστου 2020 και ώρα 15:00.

10. Με το ν. 4722/2020 (Α'177/15-9-2020): α) επεκτείνεται εκ νέου η μείωση μισθώματος επαγγελματικών μισθώσεων, μισθώσεων κύριας κατοικίας, μισθώσεων εξαρτημένων μελών - φοιτητών και μισθώσεων ναυτικών (άρθρο 3), β) παρέχεται η δυνατότητα προαιρετικής μείωσης μισθώματος επαγγελματικών μισθώσεων, μισθώσεων κύριας κατοικίας, μισθώσεων εξαρτημένων μελών - φοιτητών και μισθώσεων ναυτικών από το μήνα Σεπτέμβριο 2020 και το αργότερο έως και το μήνα Δεκέμβριο 2020 (άρθρο 4) και γ) ρυθμίζεται το νομοθετικό πλαίσιο των μέτρων στήριξης των εκμισθωτών από τη μη είσπραξη μισθωμάτων κατ' επιταγή νόμου στο πλαίσιο αντιμετώπισης των επιπτώσεων του κορωνοϊού COVID-19, ώστε να καταλαμβάνει και τις περιπτώσεις της προαιρετικής μείωσης του μισθώματος (άρθρο 5).

11. Με το ν. 4728/2020 (Α' 186/29-9-2020): α) επεκτείνεται η χρονική διάρκεια της μείωσης των συντελεστών Φόρου Προστιθέμενης Αξίας συγκεκριμένων αγαθών και υπηρεσιών μέχρι την 30^η Απριλίου 2021 (άρθρο 10). Η αρχική πρόβλεψη ήταν οι μειωμένοι συντελεστές να ισχύουν μέχρι την 31^η Οκτωβρίου 2020 {σχ. παραπάνω σημείο 6 ν. 4690/2020 (Α' 104)}. β) Η διαφημιστική δαπάνη κατά τα φορολογικά έτη 2020 και 2021 εκπίπτει από τα ακαθάριστα έσοδα των επιχειρήσεων προσαυξημένη κατά ποσοστό εκατό τοις εκατό (100%) για το φορολογικό έτος 2020 και κατά εξήντα τοις εκατό (60%) για το φορολογικό έτος 2021, υπό συγκεκριμένες προϋποθέσεις (άρθρο 11).

12. Με το ν. 4738/2020 (Α' 207/27-10-2020) θεσμοθετούνται, μεταξύ άλλων, τα παρακάτω:

α) Η ρύθμιση οφειλών για τις οποίες έχει χορηγηθεί παράταση προθεσμιών καταβολής ή και αναστολή είσπραξης στο πλαίσιο της αντιμετώπισης των επιπτώσεων του κορωνοϊού COVID-19 (άρθρο 289).

β) Η παράταση καταβολής δόσεων ρυθμίσεων για τους πληγέντες από την πανδημία του κορωνοϊού COVID-19 (άρθρο 290).

γ) Η επανένταξη πληγέντων από την πανδημία του κορωνοϊού COVID-19 στις ρυθμίσεις των άρθρων 1-17 του ν. 4321/2015, των άρθρων 98-109 του ν. 4611/2019 και του ν. 4469/17 (άρθρο 291).

δ) Η παροχή δεύτερης ευκαιρίας για απολεσθείσες φορολογικές ρυθμίσεις (άρθρο 292).

ε) Οι ρυθμίσεις οφειλών που προέρχονται από επιχειρηματικά δάνεια και δάνεια φυσικών προσώπων, με εκδοθείσες ως το 2012 υπουργικές αποφάσεις παροχής εγγύησης της Ελληνικής Αναπτυξιακής Τράπεζας ή του Ταμείου Εγγυοδοσίας μικρών και πολύ μικρών επιχειρήσεων (ΤΕΜΠΜΕ ΑΕ) και λοιπές συνοδευτικές διατάξεις για την εφαρμογή τους (άρθρο 293).

στ) Η παράταση αναστολής καταβολής ΦΠΑ για πληγείσες επιχειρήσεις που είχαν συναλλαγές με την εταιρεία «ThomasCookGroup PLC» (άρθρο 295).

ζ) Η απαλλαγή, για το φορολογικό έτος 2020, της επιβολής ειδικής εισφοράς αλληλεγγύης στα εισοδήματα του άρθρου 43Α ΚΦΕ με εξαίρεση τα εισοδήματα από μισθωτή εργασία και συντάξεις. Επίσης, η απαλλαγή, για το φορολογικό έτος 2021, της επιβολής ειδικής εισφοράς αλληλεγγύης του άρθρου 43Α του ν. 4172/2013, στα εισοδήματα που αποκτώνται από μισθωτή εργασία στον ιδιωτικό τομέα (άρθρο 298).

η) Η αναστολή εφαρμογής διάταξης στη φορολογία δωρεών (άρθρο 300).

13. Με το ν. 4753/2020 (Α' 227/18-11-2020), θεσμοθετούνται:

α) Επέκταση εκ νέου της μείωσης μισθώματος επαγγελματικών μισθώσεων, μισθώσεων κύριας κατοικίας, μισθώσεων εξαρτημένων μελών-φοιτητών και μισθώσεων ναυτικών (άρθρο 33).

β) Καταβολή του ημίσεος της μείωσης των μισθωμάτων στους εκμισθωτές που εισπράττουν μειωμένο μίσθωμα κατά 40% (άρθρο 34).

γ) Ρυθμίσεις για μισθώσεις τουριστικών καταλυμάτων που αφορούν αποκλειστικά την προσωρινή διαμονή φυσικών προσώπων στο πλαίσιο αντιμετώπισης του κινδύνου μετάδοσης του COVID-19 (άρθρο 36).

δ) Τροποποίηση προθεσμίας καταβολής δόσεων για τις επιχειρήσεις τυχερών παιγνίων (άρθρο 37).

ε) Παράταση εφαρμογής του μειωμένου συντελεστή Φ.Π.Α. έξι τοις εκατό (6%) σε συγκεκριμένα αγαθά που συνδέονται με την αντιμετώπιση της διασποράς του κορωνοϊού COVID - 19 (άρθρο 39).

14. Με το ν. 4758/2020 (Α' 242/4-12-2020), θεσμοθετούνται, μεταξύ άλλων, τα εξής:

α) Παράταση της δυνατότητας επανένταξης υπό όρους των οφειλετών σε ρυθμίσεις τμηματικής καταβολής για βεβαιωμένες οφειλές – αντικατάσταση άρθρου 291 ν. 4738/2020 (άρθρο 53).

β) Αφορολόγητο, ανεκχώρητο και ακατάσχετο για την επιστροφή του ημίσεος ποσού της μείωσης των μισθωμάτων - αντικατάσταση του άρθρου 13 του ν. 4690/2020 (άρθρο 54).

γ) Αφορολόγητο, ανεκχώρητο και ακατάσχετο για τις ενισχύσεις που αφορούν προμήθεια θερμαντικών σωμάτων από τις επιχειρήσεις εστίασης (άρθρο 55).

δ) Προκαταβολή επιστροφής ειδικού φόρου κατανάλωσης σε επαγγελματίες αλιείς, κατοίκους μικρών και απομακρυσμένων νησιών - τροποποίηση του άρθρου 78 του ν. 2960/2001 (άρθρο 58).

ε) Παροχή πίστωσης καταβολής φορολογικών και λοιπών επιβαρύνσεων σε ενεργειακά προϊόντα (άρθρο 59).

στ) Επέκταση απαλλαγών από τον Ειδικό Φόρο Κατανάλωσης αιθυλικής αλκοόλης - τροποποίηση του άρθρου 83 του ν. 2960/2001 (άρθρο 62).

15. Με το ν. 4764/2020 (Α΄ 256/23-12-2020):

α) Εφαρμόζεται μηδενικός συντελεστής Φ.Π.Α. σε εμβόλια και in vitro διαγνωστικά ιατροτεχνολογικά προϊόντα για την πρόληψη και τη διάγνωση της νόσου COVID - 19, καθώς και σε συναφείς υπηρεσίες (άρθρο 73).

β) Παρατείνεται η προθεσμία για την υποβολή δήλωσης παύσης των μοντέλων Φορολογικών Ηλεκτρονικών Μηχανισμών (ΦΗΜ), που εμφανίζονται ως ενεργοί στο υποσύστημα taxis και πρέπει να αποσυρθούν (άρθρο 77).

γ) Θεσπίζονται ρυθμίσεις για τη δυνατότητα παράτασης υποβολής των φορολογικών και ασφαλιστικών δηλώσεων και καταστάσεων των λογιστών - φοροτεχνικών που ασθενούν από κορωνοϊό COVID - 19 και των εντολέων – πελατών τους (άρθρο 93).

δ) Ορίζεται ότι οι ενισχύσεις που καταβάλλονται στο πλαίσιο δράσεων αντιμετώπισης των επιπτώσεων του κορωνοϊού COVID - 19 στον πρωτογενή τομέα είναι αφορολόγητες και ακατάσχετες (άρθρο 146).

16. Με το ν. 4772/2021 (Α΄ 17/5-2-2021):

α) Ο μισθωτής επαγγελματικής μίσθωσης προς εγκατάσταση επιχείρησης, για την οποία έχουν ληφθεί ειδικά και έκτακτα μέτρα περί αναστολής ή προσωρινής απαγόρευσης λειτουργίας για προληπτικούς ή κατασταλτικούς λόγους που σχετίζονται με τον κορωνοϊό COVID-19 ή η οποία πλήττεται οικονομικά λόγω της διάδοσης του κορωνοϊού COVID-19 - ειδικά για τους μήνες Ιανουάριο και Φεβρουάριο 2021 - απαλλάσσεται από την υποχρέωση καταβολής του συνολικού μισθώματος, κατά παρέκκλιση των κείμενων διατάξεων περί μισθώσεων (άρθρο 26).

β) Ορίζονται νέα μέτρα στήριξης των εκμισθωτών από τη μη είσπραξη μισθωμάτων (άρθρο 27).

γ) Αναστέλλονται οι προθεσμίες λήξης, εμφάνισης και πληρωμής αξιογράφων, καθώς και η έκδοση διαταγών πληρωμής (άρθρο 28).

δ) Εισάγεται το προσωρινό μέτρο κρατικής ενίσχυσης επιχειρήσεων με τη μορφή επιδότησης παγίων δαπανών (άρθρο 29).

ε) Απαλλάσσονται για το φορολογικό έτος 2021 από την ειδική εισφορά αλληλεγγύης του άρθρου 43Α του ν. 4172/2013 (Α΄ 167) τα εισοδήματα που αποκτώνται από αγροτικές ενισχύσεις και επιδοτήσεις που εισπράττονται το φορολογικό έτος 2021, αλλά ανάγονται στο φορολογικό έτος 2020 (άρθρο 33).

στ) Παρατείνονται οι προθεσμίες είσπραξης ειδικού φόρου κατανάλωσης, φόρου προστιθέμενης αξίας και λοιπών επιβαρύνσεων, που αναλογούν σε έτοιμα προς κατανάλωση αλκοολούχα ποτά και άλλα αλκοολούχα προϊόντα (άρθρο 35).

ζ) Θεωρούνται εμπρόθεσμες οι δηλώσεις φόρου εισοδήματος φορολογικού έτους 2019 φορολογικών κατοίκων εξωτερικού που υποβλήθηκαν ή θα υποβληθούν μέχρι και την 30^η Ιουνίου 2021 (άρθρο 37).

17. Με το άρθρο 31 του ν. 4778/2021 (Α΄ 26/19-2-2021) ο μισθωτής επαγγελματικής μίσθωσης προς εγκατάσταση επιχείρησης, για την οποία έχουν ληφθεί ειδικά και έκτακτα μέτρα περί αναστολής ή προσωρινής απαγόρευσης λειτουργίας για προληπτικούς ή κατασταλτικούς λόγους που σχετίζονται με τον κορωνοϊό COVID-19 ή η οποία πλήττεται οικονομικά λόγω της διάδοσης του κορωνοϊού COVID-19 απαλλάσσεται από την υποχρέωση καταβολής του συνολικού μισθώματος, κατά παρέκκλιση των κείμενων διατάξεων περί μισθώσεων και για το μήνα Μάρτιο του 2021.

18. Με το ν. 4781/2021 (Α΄ 31/28-2-2021):

- Αναστέλλονται εκ νέου οι προθεσμίες λήξης, εμφάνισης και πληρωμής αξιογράφων από την 1η.3.2021 και μέχρι την 31η.3.2021 (άρθρο 480),
- μειώνονται τα τέλη κυκλοφορίας έτους 2021 για τα τουριστικά λεωφορεία (άρθρο 481) και συμπληρώνεται το πλαίσιο στήριξης των χερσαίων επιβατικών μεταφορών (άρθρο 482).

19. Με το άρθρο 222 του **ν. 4782/2021 (Α΄ 36/9-3-2021)** προβλέπεται το αφορολόγητο, ακατάσχετο και ανεκχώρητο, για την ενίσχυση που καταβάλλεται στο πλαίσιο της συγχρηματοδοτούμενης, από το ΕΣΠΑ, δράσης «e-λιανικό - Επιχορήγηση υφιστάμενων ΜμΕ επιχειρήσεων του κλάδου του λιανεμπορίου, για την ανάπτυξη/αναβάθμιση και διαχείριση ηλεκτρονικού καταστήματος», για το χρονικό διάστημα ισχύος των έκτακτων μέτρων αντιμετώπισης του κινδύνου διασποράς του κορωνοϊού COVID-19, και πάντως όχι πέραν της 31ης Δεκεμβρίου 2021.

20. Με το **ν. 4787/2021 (Α΄ 44/26-3-2021)**:

Α) Ορίζεται το αφορολόγητο, ανεκχώρητο και ακατάσχετο της ενίσχυσης που καταβάλλεται στο πλαίσιο της χρηματοδοτούμενης από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων δράσης «*Ενίσχυση επιχειρήσεων που παρέμειναν κατ' εξαίρεση σε αναστολή λειτουργίας κατά την περίοδο των Χριστουγέννων 2020 λόγω τοπικής ισχύος μέτρων για τον περιορισμό της διασποράς του κορωνοϊού COVID – 19*» (άρθρο όγδοο),

Β) παρατείνεται η ισχύς των υπερμειωμένων συντελεστών Φ.Π.Α. για τα μέσα ατομικής προστασίας και υγιεινής έως και την 31^η Δεκεμβρίου 2021 (άρθρο δέκατο) και

Γ) παρατείνεται η ισχύς των μειωμένων και υπερμειωμένων συντελεστών Φ.Π.Α. για συγκεκριμένα αγαθά (μη αλκοολούχα ποτά και αεριούχα νερά) και υπηρεσίες (εισιτήρια κινηματογράφων, μεταφορά προσώπων και των αποσκευών τους κ.α.) από την 1^η Ιουνίου 2020 έως και την 30^η Σεπτεμβρίου 2021 (άρθρο ενδέκατο).

21. Με το **ν. 4790/2021 (Α΄ 48/31-3-2021)**:

Α) Ορίζεται ότι η αποζημίωση χρήσης των ιδιωτικών κλινικών και θεραπευτηρίων, που δεσμεύτηκαν αναγκαστικά και εν συνόλω από το Δημόσιο για την κάλυψη της έκτακτης και επιτακτικής ανάγκης δημόσιας υγείας και προστασίας του κοινωνικού συνόλου από την έξαρση του κορωνοϊού COVID-19 είναι ακατάσχετη και αφορολόγητη (άρθρο 42).

Β) Αναστέλλονται εκ νέου οι προθεσμίες λήξης, εμφάνισης και πληρωμής αξιογράφων από την 1η.4.2021 και μέχρι τις 30.4.2021, κατά τριάντα (30) ημέρες από την αναγραφόμενη ημερομηνία επί εκάστου αξιογράφου (άρθρο 78).

Γ) Απαλλάσσονται από τον Φ.Π.Α. η παράδοση αγαθών και η συνδεόμενη με αυτά παροχή υπηρεσιών στον Διεθνή Οργανισμό Μετανάστευσης (ΔΟΜ), καθώς και η εισαγωγή και ενδοκοινοτική απόκτηση αγαθών από τον οργανισμό και η συνδεόμενη με αυτά παροχή υπηρεσιών προς αυτόν, προκειμένου να καλυφθούν οι ανάγκες των Ελλήνων πολιτών και των πολιτών τρίτων χωρών αιτούντων διεθνή προστασία, οι οποίες προέκυψαν λόγω της πανδημίας του κορωνοϊού COVID – 19 (άρθρο 79).

Δ) Παρατείνεται από τη λήξη της (30^η.4.2021) μέχρι την 30^η.6.2021 η ισχύς του αφορολόγητου, ανεκχώρητου και ακατάσχετου των ενισχύσεων που αφορούν προμήθεια θερμαντικών σωμάτων από τις επιχειρήσεις εστίασης. (άρθρο 112).

Με τον Ν.4797 ΦΕΚ Α 66 - 23.04.2021 «*Κρατική αρωγή προς επιχειρήσεις και μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα φορείς για θεομηνίες, επείγουσες ρυθμίσεις για τη στήριξη της οικονομίας, συμπληρωματικός κρατικός προϋπολογισμός και συνταξιοδοτική ρύθμιση και λοιπές επείγουσες διατάξεις.*» θεσμοθετήθηκαν περαιτέρω επείγουσες ρυθμίσεις για την αντιμετώπιση των συνεπειών της πανδημίας του κορωνοϊού covid-19, όπως, μεταξύ άλλων, (Άρθρο 25) Εξαίρεση από την

υποχρέωση καταβολής του τέλους επιτηδεύματος για αγρότες και αλιείς παράκτιας αλιείας υπό όρους, (Άρθρο 28) Προσωρινό μέτρο κρατικής ενίσχυσης επιχειρήσεων με τη μορφή αυξημένης αποζημίωσης ειδικού σκοπού, (Άρθρο 29) Μετάθεση χρόνου υποβολής ετήσιων οικονομικών εκθέσεων, (Άρθρο 30) Παράταση προθεσμίας υποβολής των δηλώσεων και ρυθμίσεις καταβολής του φόρου εισοδήματος νομικών προσώπων και νομικών οντοτήτων φορολογικού έτους 2020, (Άρθρο 31) Παράταση προθεσμίας υποβολής των δηλώσεων και ρυθμίσεις καταβολής του φόρου εισοδήματος φυσικών προσώπων φορολογικού έτους 2020, (Άρθρο 32) Ρυθμίσεις για τα ανείσπρακτα εισοδήματα από την εκμίσθωση ακίνητης περιουσίας φορολογικού έτους 2020, (Άρθρο 34) Ειδική ρύθμιση για το έτος 2021 ως προς την προθεσμία υποβολής αίτησης και την προθεσμία έκδοσης απόφασης για την εναλλακτική φορολόγηση εισοδήματος φυσικών προσώπων που μεταφέρουν τη φορολογική τους κατοικία στην Ελλάδα κατά τα άρθρα 5Α και 5Β του Κώδικα Φορολογίας, (Άρθρο 35) Ειδική ρύθμιση για το έτος 2021 ως προς την προθεσμία υποβολής αίτησης και την προθεσμία έκδοσης απόφασης για τον ειδικό τρόπο φορολόγησης φυσικών προσώπων που μεταφέρουν τη φορολογική τους κατοικία στην Ελλάδα κατά το άρθρο 5Γ του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος κατά το άρθρο 5Γ του ν. 4172/, (Άρθρο 36) Ειδική ρύθμιση για το φορολογικό έτος 2020 ως προς τον εναλλακτικό τρόπο υπολογισμού της ελάχιστης φορολογίας, (Άρθρο 37) Απαιτούμενο ποσό δαπανών με ηλεκτρονικά μέσα πληρωμής, (Άρθρο 38) Παράταση προθεσμίας καταβολής βεβαιωμένων οφειλών, δόσεων ρυθμίσεων και διευκολύνσεων τμηματικής καταβολής και αναστολή πληρωμής βεβαιωμένων και ληξιπρόθεσμων οφειλών υπό όρους, (Άρθρο 39) Παράταση υποβολής αίτησης για την άρση της ευθύνης και των μέτρων σε βάρος των αλληλεγγύως ευθυνόμενων διοικούντων νομικά πρόσωπα και νομικές οντότητες για φορολογικές οφειλές και (Άρθρο 41) Μη επιβάρυνση με τέλος χαρτοσήμου των αδειών θήρας κυνηγετικού έτους 2021-2022, (Άρθρο 44) Επέκταση της απαλλαγής μισθώματος επαγγελματικών μισθώσεων Τροποποίηση του άρθρου δεύτερου της από 20.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου, (Άρθρο 45) Απαλλαγή των διοικητικών προστίμων κατ' εφαρμογή των κανόνων τήρησης αποστάσεων προς αντιμετώπιση του κινδύνου διασποράς του κορωνοϊού COVID-19 από τα ποσά τελών χαρτοσήμου πλέον εισφοράς ΟΓΑ Τροποποίηση του άρθρου τεσσαρακοστού τέταρτου της από 1.5.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου, (Άρθρο 47) Άρση ακινησίας οχημάτων έτους 2021 με αναλογική καταβολή τελών κυκλοφορίας Τροποποίηση του άρθρου 36 του ν. 2093/1992, (Άρθρο 48) Προσωρινή άδεια Κυκλοφορίας «Μ» και διαδικασία ηλεκτρονικής έκδοσης Τροποποίηση των άρθρων 22 του ν. 2367/1953 και 20 του ν. 2948/2001, (Άρθρο 49) Αντικατάσταση της προϋπόθεσης της βεβαίωσης τέλους ταξινόμησης από την προϋπόθεση της κατάθεσης ειδικής δήλωσης και υπαγωγή επιβατικών οχημάτων της περ. α' της παρ. 3 του άρθρου 9 του ν. 4714/2020, (Άρθρο 51) Υπαγωγή ληξιπρόθεσμων οφειλών φορολογικών αποθηκών έτοιμων προς κατανάλωση αλκοολούχων ποτών και άλλων αλκοολούχων προϊόντων σε ρύθμιση, (Άρθρο 52) Αποζημιώσεις εργαζομένων λόγω καταγγελίας της σύμβασης, (Άρθρο 53) Αναστολή πράξεων αναγκαστικής εκτέλεσης για πληγέντες από θεομηνία, (Άρθρο 58) Μεταβίβαση εμπορικού σήματος για τη διενέργεια αγώνων του μηχανοκίνητου αθλητισμού, (Άρθρο 59) Δυνατότητα τροποποίησης προκηρύξεων αθλητικών διοργανώσεων.

22. Με το σχέδιο νόμου «Κρατική αρωγή προς επιχειρήσεις και μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα φορείς για θεομηνίες, επείγουσες ρυθμίσεις για τη στήριξη της οικονομίας, συμπληρωματικός κρατικός προϋπολογισμός και συνταξιοδοτική ρύθμιση» που κατατέθηκε στη Βουλή στις 12.04.2021:

- Παρατείνεται και για το φορολογικό έτος 2020 η απαλλαγή από την υποχρέωση καταβολής του τέλους επιτηδεύματος για τους αγρότες που υπάγονται στο κανονικό καθεστώς ΦΠΑ καθώς και για τους αλιείς της παράκτιας αλιείας υπό όρους (άρθρο 25).

- Παρατείνεται η αναστολή καταβολής στο Δημόσιο του ποσοστού 5% επί των νοσηλίων από τις Μονάδες Χρόνιας Αιμοκάθαρσης (άρθρο 26).
- Υπάγονται στον υπερμειωμένο συντελεστή ΦΠΑ 6% έως και την 31^η Δεκεμβρίου 2021 τα φίλτρα και οι γραμμές αιμοκάθαρσης, αιμοδιήθησης, αιμοδιαδιήθησης και πλάσμαφαίρεσης. Μετά την ημερομηνία αυτή τα παραπάνω είδη υπάγονται στον μειωμένο συντελεστή ΦΠΑ 13% (άρθρο 27).
- Θεσπίζεται το προσωρινό μέτρο κρατικής ενίσχυσης επιχειρήσεων με τη μορφή «αυξημένης αποζημίωσης ειδικού σκοπού». Η ενίσχυση αυτή είναι αφορολόγητη, ανεκχώρητη και ακατάσχετη (άρθρο 28).
- Μετατίθεται για την 1^η.1.2021 η δυνατότητα συμμόρφωσης των εκδοτών με την υποχρέωση σύνταξης των ετήσιων οικονομικών εκθέσεων σε ενιαίο ηλεκτρονικό μορφότυπο (άρθρο 29).

22Α. Με την υπ' αριθμ. 855/141 16.4.2021 τροπολογία που κατατέθηκε στο σχέδιο νόμου «Κρατική αρωγή προς επιχειρήσεις και μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα φορείς για θεομηνίες, επείγουσες ρυθμίσεις για τη στήριξη της οικονομίας, συμπληρωματικός κρατικός προϋπολογισμός και συνταξιοδοτική ρύθμιση»:

- Επεκτείνεται για το μήνα Απρίλιο η απαλλαγή μισθώματος επαγγελματικών μισθώσεων
- Απαλλάσσονται τα διοικητικά πρόστιμα κατ' εφαρμογή των κανόνων τήρησης αποστάσεων προς αντιμετώπιση του κινδύνου διασποράς του κορωνοϊού COVID-19 από τα ποσά τελών χαρτοσήμου πλέον εισφοράς ΟΓΑ
- Επεκτείνεται για το μήνα Απρίλιο η απαλλαγή από την καταβολή οικονομικού ανταλλάγματος παραχώρησης χρήσης χώρου εντός Ζώνης Λιμένα
- Παρέχεται η δυνατότητα άρσης της ακινησίας επιβατικών ΙΧ αυτοκινήτων και μοτοσικλετών εντός του 2021 με καταβολή αναλογικών τελών κυκλοφορίας.

23. Σύμφωνα με το από 11-2-2021 δελτίο τύπου του Υπουργείου Οικονομικών:

- Για οφειλές βεβαιωμένες στις Δημόσιες Οικονομικές Υπηρεσίες (Δ.Ο.Υ.) και τα Ελεγκτικά Κέντρα που δεν τελούν σε καθεστώς ρύθμισης και για τις οποίες έχουν χορηγηθεί αναστολή είσπραξης και παράταση καταβολής έως τις 30/4/2021, η περίοδος αναστολής είσπραξης παρατείνεται περαιτέρω μέχρι τις 31/12/2021.
- Οι ανωτέρω οφειλές μετά τη λήξη της παράτασης (31/12/2021) θα μπορούν να ενταχθούν σε πρόγραμμα ρύθμισης τμηματικής καταβολής, το οποίο θα προβλέπει επιλογή μεταξύ 24 άτοκων δόσεων ή 48 δόσεων με επιτόκιο ύψους 2,5%. Η πρώτη δόση της ρύθμισης αυτής θα καταβληθεί έως την 31^η Ιανουαρίου 2022 και οι υπόλοιπες την τελευταία εργάσιμη ημέρα των επόμενων μηνών.

24. Τέλος, σύμφωνα με το από 29-3-2021 δελτίο τύπου του Υπουργείου Οικονομικών ως προς τα μέτρα για τον μήνα Απρίλιο:

- Για τις επιχειρήσεις στις οποίες έχουν επιβληθεί περιοριστικά μέτρα και πλήττονται άμεσα, αναστέλλεται η πληρωμή δόσεων ρυθμισμένων φορολογικών εισφορών. Η δόση μεταφέρεται στο τέλος της ρύθμισης. Συγκεκριμένα, για τον μήνα Απρίλιο, θα ισχύσει για τις επιχειρήσεις στις οποίες έχουν επιβληθεί περιοριστικά μέτρα και πλήττονται στα τέλη Μαρτίου, συμπεριλαμβανομένου του λιανεμπορίου, της εστίασης, του τουρισμού, του πολιτισμού, του αθλητισμού, των μεταφορών, και άλλων κλάδων που παραμένουν κλειστοί.
- Οι επιχειρήσεις στις οποίες έχουν επιβληθεί περιοριστικά μέτρα και πλήττονται άμεσα, δικαιούνται υποχρεωτική μείωση ενοικίου κατά 100% στα επαγγελματικά τους ακίνητα και για τον μήνα Απρίλιο. Για τους ιδιοκτήτες φυσικά πρόσωπα και νομικά πρόσωπα που εκμισθώνουν

ακίνητα στις επιχειρήσεις αυτές, θα καταβληθεί αποζημίωση στο 80% και 60% αντίστοιχα του μισθώματος. Για τους εργαζόμενους που η σύμβαση εργασίας τους τίθεται σε αναστολή ανά την επικράτεια, δίνεται η δυνατότητα έκπτωσης ενοικίου 40% για την κύρια κατοικία και τη φοιτητική κατοικία των εξαρτώμενων μελών αυτών. Για τον μήνα Απρίλιο, θα ισχύσει για τις επιχειρήσεις στις οποίες έχουν επιβληθεί περιοριστικά μέτρα και πλήττονται στα τέλη Μαρτίου, συμπεριλαμβανομένου του λιανεμπορίου, της εστίασης, του τουρισμού, του πολιτισμού, του αθλητισμού, των μεταφορών, και άλλων κλάδων που παραμένουν κλειστοί. Ειδικά για τον Απρίλιο, συνεχίζεται για τις επιχειρήσεις που ανήκουν στη διευρυμένη λίστα πληττόμενων ΚΑΔ Απριλίου η υποχρεωτική έκπτωση ενοικίου 40%.

Επισημαίνεται ότι κατ' εξουσιοδότηση της ανωτέρω νομοθεσίας έχει εκδοθεί πληθώρα κανονιστικών πράξεων, ήτοι Κοινών Υπουργικών Αποφάσεων και Υπουργικών Αποφάσεων (ΚΥΑ-ΥΑ), που ρυθμίζουν με διεξοδικό τρόπο τα θέματα που ανακύπτουν κατά περίπτωση.

Ενδεικτικά, και μεταξύ άλλων,

με την Κ.Υ.Α. 3719/2021 *«Τροποποίηση κοινών υπουργικών αποφάσεων ως προς τη διαδικασία καταβολής της αποζημίωσης ειδικού σκοπού σε δικαιούχους.»* (ΦΕΚ Β' 288/27.01.2021), όπου προσδιορίστηκε, εκ νέου, η διαδικασία καταβολής της εν λόγω αποζημίωσης ειδικού σκοπού στους δικαιούχους,

με την Α.1025/21 (ΦΕΚΒ'538/11-2-21) *«Προσδιορισμός πληττόμενων επιχειρήσεων για την υποχρεωτική απαλλαγή από την υποχρέωση καταβολής του συνολικού μισθώματος ή του 40% του συνολικού μισθώματος για τους μήνες Ιανουάριο και Φεβρουάριο 2021»* προσδιορίστηκαν εκ νέου οι πληττόμενες επιχειρήσεις και, δη, οι μισθώτριες επαγγελματικής μίσθωσης επιχειρήσεις με ενεργό Κ.Α.Δ. στις 04-01-21 έναν από τους αναγραφόμενους στο αναπόσπαστο της εν λόγω Απόφασης Παράρτημα Πίνακας 1 περί απαλλαγής του συνολικού ποσού μισθώματος και Πίνακας 2 περί απαλλαγής του 40% του συνολικού ποσού μισθώματος, όπου, μεταξύ άλλων, συμπεριελήφθη και ο ΚΑΔ 96.09.19.17 Υπηρεσίες τρυπήματος δέρματος του σώματος (ομοίως και στην παρακάτω αναφερόμενη Α.1063/2021 για τα μισθώματα Μαρτίου 2021),

όταν ρυθμίστηκαν κανονιστικά οι αναστολές πληρωμών ρυθμισμένων οφειλών με τις αναλυτικώς αναφερόμενες προϋποθέσεις στις με Αριθμ. 1029/21 (ΦΕΚ Β' 617) *«Καθορισμός των λεπτομερειών εφαρμογής του άρθρου 2 της από 11-03-2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου «Κατεπείγοντα μέτρα αντιμετώπισης των αρνητικών συνεπειών της εμφάνισης του κορωνοϊού COVID-19 και της ανάγκης περιορισμού της διάδοσής του» (Α' 55), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 2 του ν. 4682/2020 (Α' 76).»* και Αριθμ. 1028/21 (ΦΕΚ Β' 726) *«Καθορισμός των λεπτομερειών εφαρμογής του άρθρου 2 της από 11-03-2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου «Κατεπείγοντα μέτρα αντιμετώπισης των αρνητικών συνεπειών της εμφάνισης του κορωνοϊού COVID-19 και της ανάγκης περιορισμού της διάδοσής του» (Α' 55), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 2 του ν. 4682/2020 (Α' 76).»*,

με την Κ.Υ.Α 18440/2021 ΦΕΚ Β' 961/11.03.2021 όπου ρυθμίστηκαν οι *«Όροι υπαγωγής στην έκτακτη ρύθμιση οφειλών προς τους ΟΤΑ α' βαθμού.»*,

με την Α. 1051/2021 ΦΕΚ Β' 959/11.03.2021 *«Καθορισμός των Κωδικών Αριθμών Δραστηριοτήτων (ΚΑΔ) των επιχειρήσεων για την εφαρμογή της περ. α' της [παρ. 1 του άρθρου 480 του ν. 4781/2021](#) «Οργάνωση και λειτουργία Υπουργείου Εξωτερικών, Συμβούλιο Απόδημου Ελληνισμού, ρύθμιση θεμάτων διεθνούς αναπτυξιακής συνεργασίας και ανθρωπιστικής βοήθειας και άλλες διατάξεις» (Α' 31).»* διευκρινίστηκαν οι ΚΑΔ των επιχειρήσεων που εντάσσονται στην αναστολή πληρωμών αξιογράφων από την 1η.3.2021 και μέχρι την 31η.3.2021,

με την Α. 1071/21 (ΦΕΚ Β'1201) «Καθορισμός των λεπτομερειών εφαρμογής του άρθρου 2 της από 11-03-2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου «Κατεπείγοντα μέτρα αντιμετώπισης των αρνητικών συνεπειών της εμφάνισης του κορωνοϊού COVID-19 και της ανάγκης περιορισμού της διάδοσής του» (Α' 55), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 2 του ν. 4682/2020 (Α' 76).», όπου παρατείνεται η προθεσμία καταβολής της δόσης Μαρτίου 2021 ρυθμίσεων και διευκολύνσεων τμηματικής καταβολής βεβαιωμένων οφειλών στις Δ.Ο.Υ./Ελεγκτικά Κέντρα για τις επιχειρήσεις,

με την Αριθμ. οικ. 13800/304 ΦΕΚ Β 1256-31.03.2021 για την «Παράταση προθεσμίας καταβολής των δόσεων ενεργών ρυθμίσεων ασφαλιστικών εισφορών επιχειρήσεων και εργοδοτών στο πλαίσιο των μέτρων για την αντιμετώπιση των αρνητικών συνεπειών του κορωνοϊού COVID -19.»,

με την Κ.Υ.Α. Αριθμ. 43178 ΕΞ 2021 ΦΕΚ Β' 1459/12.04.2021 «Λειτουργικές προδιαγραφές της Ηλεκτρονικής Πλατφόρμας Επιδότησης Επιχειρηματικών Δανείων Πληγέντων Κορωνοϊού στο πλαίσιο των άρθρων 65-77 του [ν. 4790/2021](#) (Α'48).», όπου περιγράφονται οι λειτουργικές προδιαγραφές της ηλεκτρονικής πλατφόρμας του [ν. 4790/2021](#) (ΦΕΚ Α' 48/31.03.2021) «Κατεπείγουσες ρυθμίσεις για την προστασία της δημόσιας υγείας από τις συνεχιζόμενες συνέπειες της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19, την ανάπτυξη, την κοινωνική προστασία και την επαναλειτουργία των δικαστηρίων και άλλα ζητήματα» ως προς την απαραίτητη λειτουργικότητα για την εύρυθμη υποστήριξη των ενεργειών που απαιτούνται από τα εμπλεκόμενα μέρη (αιτών, σύζυγος και εξαρτώμενα μέλη σε περίπτωση που ο αιτών είναι φυσικό πρόσωπο, ΕΓΔΙΧ, ΓΓΠΣΔΔ, ΗΔΙΚΑ, ΟΠΕΚΑ, Χρηματοδοτικούς φορείς κ.λπ.) σύμφωνα με το εφαρμοστέο νομοθετικό πλαίσιο,

με την Αριθμ. Α.1088/19-4-2021 «Καθορισμός των Κωδικών Αριθμών Δραστηριοτήτων (ΚΑΔ) των επιχειρήσεων για την εφαρμογή της περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 78 του ν. 4790/2021 «Κατεπείγουσες ρυθμίσεις για την προστασία της δημόσιας υγείας από τις συνεχιζόμενες συνέπειες της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19, την ανάπτυξη, την κοινωνική προστασία και την επαναλειτουργία των δικαστηρίων και άλλα ζητήματα» (Α' 48).» όπου καθορίστηκαν, εκ νέου, οι Κωδικοί Αριθμοί Δραστηριότητας (ΚΑΔ), που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 78 του ν. 4790/2021 (Α' 48), για την υπαγωγή, από την 1η.4.2021 και μέχρι την 30η.4.2021, αξιολογούμενων οφειλόμενων από επιχειρήσεις, όπου, μεταξύ άλλων, συμπεριελήφθη και ο ΚΑΔ 96.09.19.17 Υπηρεσίες τρυπήματος δέρματος του σώματος,

με την Α. 1101/2021 περί τον «Προσδιορισμός πληττόμενων επιχειρήσεων για την υποχρεωτική απαλλαγή από την υποχρέωση καταβολής του συνολικού μισθώματος ή του 40% του συνολικού μισθώματος για τον μήνα Απρίλιο 2021.» ΦΕΚ Β' 1761/28.04.2021,

με την Κ.Υ.Α. 24064/2021 περί την τροποποίηση της απόφασης για το Μηχανισμό ενίσχυσης της απασχόλησης "ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ" ΦΕΚ Β 1796-29.04.2021 «Τροποποίηση της υπό στοιχεία οικ. 23103/478/ 13-6-2020 κοινής υπουργικής απόφασης «Καθορισμός του πλαισίου εφαρμογής του Μηχανισμού ενίσχυσης της απασχόλησης "ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ"» (Β' 2274).»,

με την Α.1100/2021 περί παράτασης προθεσμιών καταβολής οφειλών για τους κομιστές αξιολογούμενων με αναστολή πληρωμής ΦΕΚ Β' 1800/29.04.2021 «Καθορισμός των απαιτούμενων στοιχείων και δικαιολογητικών, του τρόπου αποστολής ή διαβίβασής τους στη Φορολογική Διοίκηση από τους φορολογούμενους ή τρίτους, των εξαιρούμενων ΚΑΔ καθώς και κάθε άλλης αναγκαίας λεπτομέρειας τεχνικού ή διαδικαστικού χαρακτήρα για την εφαρμογή της περ. α' της [παρ. 2 του άρθρου 78 του ν. 4790/2021](#) «Κατεπείγουσες ρυθμίσεις για την προστασία της δημόσιας υγείας από τις συνεχιζόμενες συνέπειες της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19, την ανάπτυξη, την κοινωνική προστασία και την επαναλειτουργία των δικαστηρίων και άλλα ζητήματα» (Α' 48).» ή με την

Κ.Υ.Α. 24449/2021 περί την «Παράταση προθεσμίας καταβολής των δόσεων ενεργών ρυθμίσεων ασφαλιστικών εισφορών επιχειρήσεων και εργοδοτών στο πλαίσιο των μέτρων για την αντιμετώπιση των αρνητικών συνεπειών του κορωνοϊού COVID -19.» ΦΕΚ Β' 1794/29.04.2021.

Με τις Α. 1056/2021 (Β' 1070) και Α. 1055/2021 (Β' 1071) Αποφάσεις του Υφυπουργού Οικονομικών, παρατείνεται η προθεσμία καταβολής της δόσης Μαρτίου 2021 των ρυθμισμένων στη Φορολογική Διοίκηση οφειλών των επιχειρήσεων που πλήττονται από τα μέτρα αντιμετώπισης του κορωνοϊού COVID-19, καθώς και των εργαζομένων των οποίων η σύμβαση εργασίας τελεί σε αναστολή. Επιπλέον, με την Α. 1063/2021 (Β' 1156) Απόφαση του Υφυπουργού Οικονομικών προσδιορίζονται οι πληττόμενες επιχειρήσεις για την υποχρεωτική απαλλαγή από την υποχρέωση καταβολής του 40% του συνολικού μισθώματος ή την πλήρη απαλλαγή από την υποχρέωση καταβολής του συνολικού μισθώματος για τον μήνα Μάρτιο 2021. Με την Α. 1038/2021 (Β' 773) Απόφαση του Υφυπουργού Οικονομικών παρατείνεται η προθεσμία υποβολής των δηλώσεων φόρου κληρονομιών, δωρεών και γονικών παροχών με καταληκτική ημερομηνία υποβολής εντός των μηνών Νοεμβρίου και Δεκεμβρίου 2020 καθώς και Ιανουαρίου, Φεβρουαρίου και Μαρτίου 2021 μέχρι και την 30^η Ιουνίου 2021.

- Β.** Με την αριθμ. C(2020) 1863/19.03.2020 Ανακοίνωση της ΕΕ, όπως ισχύει¹ (Προσωρινό Πλαίσιο-ΠΠ), εξειδικεύονται οι προϋποθέσεις υπό τις οποίες τα κράτη μέλη δύνανται να χορηγούν ενισχύσεις σε επιχειρήσεις που έχουν πληγεί οικονομικά λόγω της πανδημίας του κορωνοϊού (Covid-19).

Κατ' εφαρμογή της ανωτέρω ανακοίνωσης, η Κεντρική Μονάδα Κρατικών Ενισχύσεων του Υπουργείου μας, αρμόδια για τον έλεγχο της συμβατότητας μέτρων που λαμβάνονται από τα καθ' ύλην αρμόδια Υπουργεία με τους ενωσιακούς κανόνες κρατικών ενισχύσεων και την κοινοποίησή τους προς έγκριση από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή (ΕΕ), όπου απαιτείται, μερίμνησε για την κοινοποίηση προς την ΕΕ των ακόλουθων καθεστώτων, αρμοδιότητας του Υπουργείου Οικονομικών:

- Του καθεστώτος της επιστρεπτέας προκαταβολής το οποίο εγκρίθηκε με την με αριθ. C (2020) 2281/7.4.2020 (SA 56815) απόφαση της ΕΕ και των τροποποιήσεων του πρώτου κύκλου και του δεύτερου κύκλου τα οποία εγκρίθηκαν με την με αριθ. C (2020) 5404/31.07.2020 (SA 58047) όμοια, ενώ με τις αριθμ. C (2020) 8571 final/ 27.11.2020 και C(2020)9583 final/21.12.2020 αποφάσεις της ΕΕ εγκρίθηκαν ο τρίτος και ο τέταρτος κύκλος του μέτρου. Σημειώνεται ότι πρόσφατα κοινοποιήθηκε και ο πέμπτος κύκλος της επιστρεπτέας προκαταβολής στην ΕΕ για έγκριση. Σκοπός του μέτρου είναι η ενίσχυση επιχειρήσεων ανεξαρτήτως κλάδου, συμπεριλαμβανομένων των ΜΜΕ, που έχουν πληγεί λόγω της εμφάνισης και διάδοσης της νόσου του κορωνοϊού Covid-19 (επιμέρους διαστήματα ανά κύκλο), κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στις οικείες υπουργικές αποφάσεις. Το μέτρο συνίσταται στην παροχή ενίσχυσης συγκεκριμένου ύψους, το οποίο, πληρουμένων συγκεκριμένων προϋποθέσεων, επιστρέφεται εν μέρει στο κράτος.

Επισημαίνεται ότι -βάσει των τελευταίων διαθέσιμων στοιχείων- κατά τον έκτο κύκλο της Επιστρεπτέας Προκαταβολής καταβλήθηκε ενίσχυση ύψους 524,6 εκατ. ευρώ σε περισσότερες από 280.000 επιχειρήσεις. Αθροιστικά, μέσα από τους έξι πρώτους κύκλους της Επιστρεπτέας Προκαταβολής έχει χορηγηθεί χρηματοδοτική στήριξη συνολικού ύψους 7,3 δισ. ευρώ, ενώ είναι σε εξέλιξη ο έβδομος κύκλος του μέτρου. Με τη ΓΔΟΥ 366/2021 ΦΕΚ Β 1290 - 01.04.2021 «Διαδικασία υποβολής εκδήλωσης ενδιαφέροντος για το προσωρινό μέτρο ενίσχυσης με τη μορφή Επιστρεπτέας Προκαταβολής σε επιχειρήσεις που επλήγησαν οικονομικά λόγω της εμφάνισης και διάδοσης του κορωνοϊού COVID-19 κατά τους μήνες Ιανουάριο, Φεβρουάριο και Μάρτιο 2021.» ρυθμίστηκε και η διαδικασία υποβολής εκδήλωσης ενδιαφέροντος για την

¹https://ec.europa.eu/competition/state_aid/what_is_new/TF_informal_consolidated_version_as_amended_28_january_2021_el.pdf.

Επιστρεπτέα Προκαταβολή 7 ενώ με τη ΓΔΟΥ 432/2021 τροποποιήθηκε η απόφαση για την Επιστρεπτέα Προκαταβολή 7 ΦΕΚ Β' 1799/29.04.2021 «*Τροποποίηση της υπό στοιχεία ΓΔΟΥ 420/ 23.4.2021 απόφασης των Υπουργών Οικονομικών και Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Διαδικασία και προϋποθέσεις χορήγησης ενίσχυσης με τη μορφή επιστρεπτέας προκαταβολής σε επιχειρήσεις που επλήγησαν οικονομικά λόγω της εμφάνισης και διάδοσης της νόσου του κορωνοϊού COVID-19, κατά τους μήνες Ιανουάριο, Φεβρουάριο και Μάρτιο 2021» (Β'1689)*».

Παράλληλα, καθίσταται μη επιστρεπτέο μέρος της ενίσχυσης που δόθηκε κατά τους τρεις πρώτους κύκλους της Επιστρεπτέας Προκαταβολής, βάσει κριτηρίων για τις απώλειες τζίρου που υπέστησαν οι επιχειρήσεις εντός του 2020. Η απαλλαγή φτάνει έως και 50%, ενώ απαραίτητη προϋπόθεση είναι η διατήρηση των θέσεων εργασίας που προβλεπόταν στον κάθε κύκλο. Ακόμη, παρατείνεται, για όλους τους κύκλους, η περίοδος αποπληρωμής από 40 σε 60 δόσεις, ενώ δίνεται η δυνατότητα εφάπαξ επιστροφής του ποσού, με έκπτωση 15% επί του επιστρεπτέου ποσού.

- Του καθεστώτος αποζημίωσης ειδικού σκοπού σε αυτοαπασχολούμενους, ιδιοκτήτες ατομικών επιχειρήσεων, συμπλοιοκτησίες, κοινωνίες αστικού ή κληρονομικού δικαίου κερδοσκοπικού χαρακτήρα με εξαίρεση τις κοινωνίες κληρονόμων εταίρων Ε.Π.Ε, καθώς και επιχειρήσεις με τη μορφή ομόρρυθμων, ετερόρρυθμων, περιορισμένης ευθύνης εταιρειών και ιδιωτικών κεφαλαιουχικών εταιρειών (ΙΚΕ), εκτός των ανωνύμων εταιρειών, οι οποίες δεν απασχολούν εργαζόμενους ή απασχολούν μέχρι και είκοσι (20) εργαζόμενους (ήτοι σε υποσύνολο των ΜΜΕ) και οι οποίοι πληρούν τις τιθέμενες στις σχετικές ΚΥΑ προϋποθέσεις. Συνολικά έχουν λάβει χώρα πέντε κύκλοι (σχετικές οι εγκριτικές αποφάσεις της ΕΕ με αριθ. C (2020) 3189 final/11.5.2020 και C (2020) 5376/30.7.2020, C (2020) 7451/22.10.20) και ο συνολικός προϋπολογισμός του μέτρου ανέρχεται κατ' εκτίμηση σε 550.000.000 €.
- Του καθεστώτος συνεισφοράς του Δημοσίου για την αποπληρωμή δανείων πληγέντων δανειοληπτών λόγω της νόσου Covid-19 - Πρόγραμμα Γέφυρα (ν. 4714/2020). Με το εν λόγω καθεστώς οφειλέτες, εγγυητές ή συνοφειλέτες πάσης φύσεως δανείων (στεγαστικών, καταναλωτικών, επιχειρηματικών) που εξασφαλίζονται με την πρώτη κατοικία τους, εφόσον έχουν πληγεί από την πανδημία του Covid-19 και πληρούν τα εισοδηματικά κριτήρια και λοιπές προϋποθέσεις, μπορούν να ωφεληθούν από την συνεισφορά του Δημοσίου επί των ως άνω δανειακών οφειλών τους για διάστημα 9 μηνών. Το καθεστώς εγκρίθηκε με την αριθμ. C (2020) 7981 final/12.11.20 απόφαση της ΕΕ.

Το ΠΠ, μετά την τέταρτη τροποποίηση, προβλέπει επιπλέον, στο τμήμα 3.12, και την δυνατότητα χορήγησης ενισχύσεων υπό την μορφή στήριξης για μη καλυπτόμενες πάγιες δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν μεταξύ 1^{ης} Μαρτίου 2020 και 31^{ης} Δεκεμβρίου 2021, σε επιχειρήσεις που κατά τη διάρκεια της επιλέξιμης περιόδου υφίστανται μείωση του κύκλου εργασιών κατά τουλάχιστον 30 % σε σύγκριση με την ίδια περίοδο του 2019.

Μη καλυπτόμενες πάγιες δαπάνες είναι οι πάγιες δαπάνες που πραγματοποίησαν οι επιχειρήσεις κατά τη διάρκεια της επιλέξιμης περιόδου οι οποίες δεν καλύπτονται ούτε από τα κέρδη (δηλαδή έσοδα μείον μεταβλητές δαπάνες) κατά την ίδια περίοδο ούτε από άλλες πηγές, όπως ασφάλιση, προσωρινά μέτρα ενίσχυσης που καλύπτονται από την παρούσα ανακοίνωση ή στήριξη από άλλες πηγές.

Η ενίσχυση δεν μπορεί να χορηγείται σε επιχειρήσεις που ήταν ήδη προβληματικές (κατά την έννοια του γενικού κανονισμού απαλλαγής αριθ. 651/2014) την 31^η Δεκεμβρίου 2019. Κατά παρέκκλιση των ανωτέρω, μπορούν να χορηγηθούν ενισχύσεις σε πολύ μικρές ή μικρές επιχειρήσεις που ήταν ήδη προβληματικές την 31^η Δεκεμβρίου 2019, υπό την προϋπόθεση ότι δεν υπάγονται σε συλλογική διαδικασία αφερεγγυότητας βάσει του εθνικού δικαίου και δεν έχουν λάβει ενίσχυση διάσωσης ή ενίσχυση αναδιάρθρωσης.

Σε αυτό το πλαίσιο, το Υπουργείο Οικονομικών προγραμματίζει ένα νέο σχήμα στήριξης των επιχειρήσεων, μέσω της επιδότησης επί των παγίων δαπανών. Σκοπός του νέου καθεστώτος είναι η επιδότηση επιχειρήσεων με εργαζομένους, μέσω πιστωτικού που μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την αποπληρωμή μελλοντικών φορολογικών και ασφαλιστικών υποχρεώσεων. Ως πάγιες δαπάνες θα υπολογίζονται οι δαπάνες που κατέβαλε το 2020 η επιχείρηση για εργαζομένους ενέργεια, ύδρευση, τηλεπικοινωνίες, ενοίκια, λοιπά λειτουργικά έξοδα και χρεωστικούς τόκους και συναφή έξοδα. Ο προϋπολογισμός του μέτρου ανέρχεται σε 500 εκατ. ευρώ.

Η ενίσχυση δεν μπορεί να υπερβαίνει το 70% επί των ζημιών προ φόρων για τις μεσαίες και μεγάλες επιχειρήσεις και το 90% για τις μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις, δεν μπορεί να υπερβαίνει την απώλεια τζίρου μεταξύ του 2020 και του 2019 (με ειδική μέριμνα, όμως, για τις νέες επιχειρήσεις και τις επιχειρήσεις που άνοιξαν πρόσφατα υποκατάστημα) και δεν μπορεί να υπερβαίνει το 1,5 εκατ. ευρώ. Τέλος, οι δικαιούχοι υποχρεούνται να διατηρήσουν κατά μέσο όρο τον αριθμό του προσωπικού που απασχολούν έως την 31η Δεκεμβρίου 2021.

Επίσης, έχει προκοινοποιηθεί στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, βάσει του τμήματος 3.1 του ΠΠ, το σχεδιαζόμενο καθεστώς συνεισφοράς του Δημοσίου για την αποπληρωμή επιχειρηματικών δανείων πληγισίων λόγω της νόσου Covid-19 ΜΜΕ επιχειρήσεων - Πρόγραμμα Γέφυρα II. Με το εν λόγω καθεστώς ΜΜΕ, εφόσον έχουν πληγεί από την πανδημία του Covid-19 και πληρούν τα εισοδηματικά κριτήρια και λοιπές προϋποθέσεις, μπορούν να ωφεληθούν από την συνεισφορά του Δημοσίου επί των επιχειρηματικών οφειλών τους για διάστημα 8 μηνών. Θα ακολουθήσει επίσημη κοινοποίηση προς έγκριση.

Σημειώνεται πως, εκτός από το ΠΠ, οι ελληνικές αρχές δύνανται, προς στήριξη συγκεκριμένων κλάδων επιχειρήσεων / επαγγελματιών, να θεσπίσουν καθεστώς στήριξης με (ενωσιακή) νομική βάση α) τους υφιστάμενους απαλλακτικούς κανόνες κρατικών ενισχύσεων (πχ Καν. 651/2014 ή Καν. 702/2014 για τη γεωργία, ή Καν. 1388/2014 για την αλιεία και υδατοκαλλιέργεια) ή κανονισμούς ήσσονος σημασίας (πχ Καν. 1407/2013 ή 1408/2014 για τη γεωργία ή 717/2014 για την αλιεία και υδατοκαλλιέργεια), χωρίς να απαιτείται κοινοποίηση στην ΕΕ (εφόσον πληρούνται οι προβλεπόμενες προϋποθέσεις) ή β) το άρθ. 107 παρ. 2 στοιχείο β) της Συνθήκης για την Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, πληρουμένων των σχετικών προϋποθέσεων, κατόπιν κοινοποίησης προς έγκριση από την ΕΕ.

Σε κάθε περίπτωση το Υπουργείο Οικονομικών παρακολουθεί συνεχώς τις εξελίξεις που σχετίζονται με την πανδημία του κορωνοϊού και τις επιπτώσεις στις επιχειρήσεις, τους εργαζομένους και την οικονομία και θα προχωρήσει αν κριθεί σκόπιμο σε νέες πρωτοβουλίες στήριξης των πληγέντων στο πλαίσιο των δημοσιονομικών δυνατοτήτων της χώρας. Επίσης, μελετά τα αιτήματα φορέων και πολιτών για βελτιώσεις και ελαφρύνσεις στη φορολογία. Οι πρόσθετες παρεμβάσεις και τα μέτρα που σχεδιάζονται, ανακοινώνονται από το γραφείο τύπου του Υπουργείου Οικονομικών στον ιστότοπο (www.minfin.gr) και συγκεκριμένα στην ιστοσελίδα: <https://www.minfin.gr/web/guest/grapheio-typou>.

Τέλος, σας αποστέλλουμε συνημμένα το με αριθμ. πρωτ. ΔΕΕΦ Α 1031116 ΕΞ 2021/12.4.2021 έγγραφο της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΑΪΚΟΥΡΑΣ

Συνημμένα: 2 σελ.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ:

1. Γραφείο Υπουργού
2. Γραφείο Υφυπουργού κ. Απ. Βεσυρόπουλου
3. Γραφείο Γεν. Γραμματέα Οικονομικής Πολιτικής
4. Γραφείο Γεν. Γραμματέα Φορολ. Πολιτικής & Δημ. Περιουσίας
5. Αυτοτελές Τμήμα Κοινοβουλευτικού Ελέγχου